

Kestävän kehityksen toimikunnan työohjelma 2016-2019

- **Tilannekatsaus työohjelman toteutukseen 10.10.2017**

Kestävän kehityksen toimikunta on suomalaisen yhteiskunnan merkittävät toimijat kokoava kestävän kehityksen vaikuttajafoorumi. Toimikunta on asetettu uudelleen vuosiksi 2016-2019. Ensimmäisen kerran toimikunta asetettiin vuonna 1993 ja se on toiminut siitä lähtien keskeytyksettä kestävän kehityksen edistämiseksi Suomessa.

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman vision mukaan Suomen kilpailukyky rakentuu korkealle osaamiselle, kestäväälle kehitykselle sekä ennakkoluulottomalle uudistamiselle kokeiluja ja digitalisaatiota hyödyntäen.

Suomen kestävän kehityksen toimikunnan visiona on luonnon kantokyvyn turvaava, hyvinvoiva ja globaalisti vastuullinen Suomi. Visio linjattiin osana kansallisen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen päivitystä, jonka toimikunta hyväksyi kokouksessaan huhtikuussa 2016.

Näiden visioiden saavuttamiseksi toimitaan yhdessä yhteiskunnan eri toimijaryhmien kanssa.

1. Kestävän kehityksen toimikunnan tavoitteet ja tehtävät

Valtioneuvoston 18.2.2016 asettaman kestävän kehityksen toimikunnan tehtävät ja tavoitteet ovat seuraavat:

Tavoitteet:

- kestävän kehityksen näkökulman juurruttaminen päätöksenteon ja politiikan ytimeen,
- koko yhteiskunnan osallistaminen kestävän kehityksen toteuttamiseen eri toimijoiden kohtaamisen, vuoropuhelun ja verkottumisen kautta,
- parhaiden kestävästä kehityksestä toteuttavien käytäntöjen jakaminen ja niistä viestiminen kansallisesti sekä kansainvälisesti.

Tehtävät:

- globaalin kestävän kehityksen toimintaohjelman, Agenda2030:n, toimeenpanon vauhdittaminen ja kytkeminen keskeiseksi osaksi kansallista kestävän kehityksen työtä,
- globaalin toimintaohjelman toteutumisen seuranta ja arviointi Suomessa,
- kansallisen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen ”*Suomi jonka haluamme 2050*” toimeenpanon edistäminen, seuranta, arviointi ja tuloksista viestiminen,
- toiminnallisten sitoumusten määrän moninkertaistaminen, tavoitetason nostaminen ja sitoumusprosessin vaikuttavuuden lisääminen,
- eri toimijatahojen ja niiden yhteistyön tukeminen, jotta kestävän kehityksen näkökulma ja Agenda2030 toimeenpano toteutuu laajasti yhteiskunnassa,
- kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen tavoitteiden ja periaatteiden vieminen yhteiskunnallisiin käytäntöihin, politiikkajohdonmukaisuuden vahvistaminen ja kansallisen kestävän kehityksen politiikan valtavirtaistaminen valtionhallinnossa.

2. Tehtävät ja niiden toimeenpanon keinot

1. Globaalin kestävän kehityksen toimintaohjelman, Agenda2030:n, toimeenpanon vauhdittaminen ja kytkeminen keskeiseksi osaksi kansallista kestävän kehityksen työtä.	
Toimeenpanon keino	Toimeenpanon tilanne 10.10.2017
<ul style="list-style-type: none"> Toimikunta päivittää kansallisen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen vastaamaan Agenda2030:n linjauksia. <ul style="list-style-type: none"> o keväällä 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Päivitys tehty ja hyväksytty toimikunnan kokouksessa 20.4.2016
<ul style="list-style-type: none"> Toimikunta ja sen jäsentahot osallistuvat globaalin toimintaohjelman kansallisen toimeenpanon suunnitteluun yhteistyössä kansallisen Agenda2030 koordinaatiosihteeristön ja -verkoston kanssa. Suunnitteluun voi osallistua erityisesti toimikunnan jäsenille suunnatuissa työpajoissa, seminaareissa sekä työryhmissä. <ul style="list-style-type: none"> o vuonna 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Mahdollisuus osallistua 'Kansallisen Agenda2030 toteutuksen toimintamallit' -työryhmän työhön keväällä 2016. Toimikunnan työpaja hallituksen suunnitelman painopistealueista pidettiin 7.10.2016. Toimikunnan kokous, jossa hallituksen toimeenpanosuunnitelma oli käsittelyssä, pidettiin 7.12.2016.
<ul style="list-style-type: none"> Toimikunnan jäsentahot osallistuvat aktiivisesti tahoillaan toimintaohjelman toimeenpanoon, esimerkiksi tekemällä oman kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksen, ja viestivät toimistaan aktiivisesti sidosryhmilleen ja kestävän kehityksen toimikunnan sihteeristölle. <ul style="list-style-type: none"> o vuosina 2016-2019 	<ul style="list-style-type: none"> Toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat kannustaneet jäseniä kokouksissa laatimaan oman toimenpidesitoumuksen. Toimikunnan jäsenjärjestöistä 75 % ja varajäsentahoista 50 % on laatinut oman sitoumuksen.
2. Globaalin kestävän kehityksen toimintaohjelman, Agenda2030:n, toteutumisen seuranta ja arviointi Suomessa	
Toimeenpanon keino	Toimeenpanon tilanne 10.10.2017
<ul style="list-style-type: none"> Kestävän kehityksen toimikunta toimii tärkeänä laajapohjaisena kansallisen ja paikallisen toimeenpanon seuranta- ja arviointimekanismina Suomessa. Toimikunta seuraa ja arvioi Agenda2030:n toteutumista Suomessa vuosittain hyödyntäen muun muassa kansallisia kestävän kehityksen indikaattoreita ja muuta relevanttia seuranta- ja arviointiaineistoa. <ul style="list-style-type: none"> o Alkaen vuonna 2017 	<ul style="list-style-type: none"> Laajapohjaisen seurantaverkoston ehdotus kansalliseksi seuranta- ja arviointijärjestelmäksi käsiteltiin toimikunnan kokouksessa 9.5.2017 Kansallinen seurantamekanismi käynnistyy syyskuussa 2017. Toimikunnan jäsenillä on mahdollisuus osallistua toteutumisen edistymistä koskevaan tulkintakeskusteluun.
<ul style="list-style-type: none"> Toimikunnan sihteeristö huolehtii, että toimikuntaa kuullaan Suomen kansallisten kestävän kehityksen indikaattoreiden päivitystyössä. <ul style="list-style-type: none"> • Alkaen syksyllä 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Laajapohjainen seurantaverkosto, jossa oli mukana myös toimikunnan jäsentahoja, toimi VNK:n johdolla syksystä 2016 kevääseen 2017. Toimikunnan jäsenille ja varajäsenille järjestettiin indikaattoreita koskeva työpaja 6.4.2017 Seurantaverkosto antoi esityksensä "Kestävän

	kehityksen kansallisen seuranta- ja arviointijärjestelmän kuvaus” kestävän kehityksen toimikunnalle 9.5.2017 ja aiheesta käytiin keskustelua.
<ul style="list-style-type: none"> Toimikunta osallistuu Suomen maaraporttien koostamiseen YK:lle. <ul style="list-style-type: none"> YK:n aikataulun mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> Suomi valmisteli ja toimitti ensimmäisen kansallisen raporttinsa YK:n korkean tason poliittiselle foorumille (HLPF) heinäkuussa 2016. Toimikunnan pääsihteeristö ja verkkosihteeristö olivat keskeisessä roolissa raportin kirjoittamisessa ja koostamisessa. Raportin laadinnan yhteydessä pyydettiin kommentteja ja konkreettisia esimerkkejä Agenda2030 työstä toimikunnan jäsentahoilta. Esimerkit liitettiin Suomen kansalliseen raporttiin. Seuraavan kerran Suomi raportoi YK:lle toimeenpanosuunnitelmansa mukaisesti vuonna 2020.
3. Kansallisen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen ”Suomi jonka haluamme 2050” toimeenpanon edistäminen, seuranta, arviointi ja tuloksista viestiminen	
Toimeenpanon keino	Toimeenpanon tilanne 10.10.2017
<ul style="list-style-type: none"> Yhteiskuntasitoumus on suomalaisen yhteiskunnan linjaus kestävästä kehityksestä, joka sisältää yhteiset periaatteet ja tavoitteet. Toimikunnan jäsentahot integroivat yhteiskuntasitoumuksen linjaukset omiin strategioihinsa, suunnitelmiinsa ja toimintaansa. <ul style="list-style-type: none"> vuosina 2016-2019 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteiskuntasitoumuksen visio, periaatteet ja tavoitteet on kirjattu hallituksen Agenda2030 toimeenpanosuunnitelman lähtökohdaksi. Suunnitelma hyväksyttiin hallituksen selontekona eduskunnalle 2.2.2017. Haastetaan toimikunnan jäsentahoja kytkemään yhteiskuntasitoumuksen tavoitteet osaksi omaa toimintaa ja konkretisoimaan tavoitteita omien toimenpidesitoumusten avulla
<ul style="list-style-type: none"> Pääsihteeristö pyytää vuosittain toimenpidesitoumuksen tekijöitä raportoimaan edistymisestään. Toimikunta saa yhteiskuntasitoumuksen etenemistä vuosittain yhteenvedon ja arvioi edistymistä tulosseminaarissa. Seurannan tukena käytetään yhteiskuntasitoumuksen etenemistä mittaavia indikaattoreita. <ul style="list-style-type: none"> vuosittain alkaen 2016 seurantaindikaattorit syksyllä 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Vuosiraportit on tehty 2016 ja 2017 Järjestettiin yhteiskuntasitoumuksen vuosijuhla 31.5.2017, jossa tehtiin katsaus menneen vuoden sitoumuksiin ja annettiin tunnustuksia kiinnostaville ja vaikuttaville uusille avauksille. Saatetaan vuosiraportin sisältö toimikunnan jäsenten tietoon mm. pyytämällä kiinnostavimpien sitoumusten tekijöitä esittelemään aloitteitaan toimikunnan kokouksiin. Kestävän kehityksen kansalliset indikaattorit päivitettiin keväällä 2017 ja käsiteltiin toimikunnan kokouksessa 9.5.2017. Indikaattoripohjainen seurantamekanismi käynnistyy osallistavana prosessina syyskuussa 2017.
<ul style="list-style-type: none"> Toimikunnan jäsentahot viestivät osaltaan omissa viestintäkanavissaan sitoumuksesta sekä osallistuvat yhteisiin viestinnällisiin tapahtumiin, kuten sosiaalisen median yhteiskampanjoihin ja vuosittaiseen kestävän kehityksen viikkoon. <ul style="list-style-type: none"> vuosittain alkaen 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Sitoumus2050 -twitterkanavan näkyvyys oli keväällä 2017 Euroopan kestävän kehityksen viikon (ESDW) aikana 139 000 näyttökertaa, parhaimmillaan 184 uudelleentwiittausta päivässä. Viikon aloituspäivänä 67 muuta tahoa mainitsi kampanjan.

	<ul style="list-style-type: none"> • Muutamat toimikunnan jäsentahot pitivät omia tapahtumiaan viikon aikana.
<ul style="list-style-type: none"> • Toimikunnan jäsenet osallistuvat yhteiskuntasitoumuksen viestintäsuunnitelman laadintaan yhteistyössä pääsihteeristön ja koordinaatioverkoston kanssa sekä ottavat suunnitelman käyttöönsä. Viestintäsuunnitelmassa linjataan kohderyhmät, kanavat ja vastuut sekä konkreettiset toimet. <ul style="list-style-type: none"> ○ kevään 2016 aikana (suunnitelman laadinta) ○ 2016-2019 (suunnitelman toimeenpano) 	<ul style="list-style-type: none"> • Viestintäsuunnitelmat on tehty keväällä 2016 ja 2017 • Viestintätöypajat pidettiin 18.4.2016 ja 15.6.2017, joissa muutamia toimikunnan jäseniä paikalla. • Viestinnällisiä tavoitteita ei ole saavutettu, varsinkaan mediaviestinnän osalta. Vain muutama toimikunnan taho on viestinyt medialle aiheesta. Hyviä viestijöitä ovat mm. Kaupan Liitto, ympäristöministeriö ja Finanssiala.
4. Toiminnallisten sitoumusten määrän moninkertaistaminen, tavoitetason nostaminen ja sitoumusprosessin vaikuttavuuden lisääminen	
Toimeenpanon keino	Toimeenpanon tilanne 10.10.2017
<ul style="list-style-type: none"> • Jokainen toimikunnan jäsentaho tekee omalta osaltaan toimenpidesitoumuksen sekä tuo vähintään kaksi uutta sitoumuksen tekijää mukaan. Toimikunnan jäsentahot viestivät ja markkinoivat sitoumusta sopivissa tapahtumissa, tilaisuuksissa ja tilanteissa. <ul style="list-style-type: none"> ○ Alkaen vuonna 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kannustivat toimikunnan jäseniä sitoumustyöhön kaikissa toimikunnan kokouksissa ja työpajoissa syksy 2016 - kevät 2017, mutta tulokset ovat jääneet varsin vaatimattomiksi. • Vaatii sparrausta ja uusia lähestymistapoja tavoitteen toteuttamiseksi. Pääsihteeristö sekä tmk:n muutama jäsentaho ovat järjestäneet tilaisuuksia levittääkseen sitoumusta eri kohderyhmille. • Kuntien ja maakuntien mukaan saamiseksi järjestetty muutamia alueellisia tilaisuuksia, sekä pääsihteeristö osallistunut useisiin maakunnallisiin tapahtumiin. Pyritään saamaan yhteiskuntasitoumus maakuntajohtajien yhteiskokoukseen vielä syksyn 17 aikana • Pääsihteeristö aloittanut #aamupulssi –tilaisuudet joissa kootaan eri aiheiden ympärille sitoumuksen tekijöitä(klusterit) ja pyritään auttamaan verkottumisessa sekä toiminnan kehittämisessä
<ul style="list-style-type: none"> • Toimikunnan jäsenistä kootaan vapaaehtoisten ryhmä, jonka tehtävänä on antaa ehdotus sitoumusten määrän lisäämiseksi sekä laadun ja vaikuttavuuden parantamiseksi <ul style="list-style-type: none"> ○ Vuonna 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • Ei ole toteutettu • Toimikunta keskustelee kokouksessaan 10.10.2017 kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksen arviointihankkeen (VN-TEAS KekeArvi) pohjalta sitoumustyön kehittämisestä ja sopii jatkotoimista. • Ehdotetaan että toimikunnan vapaaehtoisista kootaan ryhmä, joka perehtyy arviointiraportin ehdotuksiin ja miettii mihin toimenpiteisiin toimikunnan jäsenten tulisi ryhtyä sitoumusten määrän lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi.
<ul style="list-style-type: none"> • Toimikunta osallistuu Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoteen 2017 liittyvään Suomi100 -hankkeeseen antamalla Suomelle lahjan: 10 000 kestävän kehityksen toimenpidesitoumusta vuoden 	<ul style="list-style-type: none"> • VNK asetti Suomi100 -hankkeeseen mukaan tuleville PK-yrityksille pääsyaatimukseksi toimenpidesitoumuksen laatimisen. Tätä kautta on saatu lähes 200 uutta sitoumusta.

<p>2017 loppuun mennessä.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vuosina 2016-2017 	<ul style="list-style-type: none"> • Muuten sitoumustyö ja sitoumusten hankinta on edennyt lähes yksinomaan pääsihteeristön ja muutamien yksittäisten aktiivisten toimijoiden kautta, mm. kulttuuriympäristötoimijat, Espoon kaupunki, Kaupan Liiton ja YM:n välinen muovikassisopimus, STM:n ja elintarvikealan ja ravitsemusneuvottelukunnan tekemä ravitsemussitoumus sekä muutama muu toimialoja kokoava sitoumus kuten WWF:n soijasioumus. • 10.000 sitoumusta 2017 loppuun mennessä on epärealistinen, ellei isoja yhteiskunnallisia toimijoita (etu/kattojärjestöt, kaupungit jne.) saada välittäjäorganisaatioiden tavoin levittämään tietoisuutta ja innostamaan osallistumista omissa jäsenjärjestöissään, toimialoillaan ja verkostoissaan.
<ul style="list-style-type: none"> • Toimikunnan jäsenet osallistuvat Sitran Kestävät kuluttajaratkaisut -hankkeeseen, jossa on tavoitteena kannustaa kuluttajia tekemään kestäviä valintoja ja ottamaan käyttöön uusia kestäviä ratkaisuja, sekä edistää kestävien kuluttajaratkaisujen ja niiden ympärille rakentuvan liiketoiminnan syntymistä. Hankkeessa kehitettävien työkalujen avulla pyritään lisäämään myös kansalaisten antamien toimenpidesitoumusten määrää. <ul style="list-style-type: none"> ○ Alkaen vuonna 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • Hanke on käynnistynyt. Parhaillaan etsitään teknistä ratkaisua jolla sitoumustyökalu (sitoumus250.fi alusta) voidaan liittää Sitran 100 Fiksua tekoa - ohjelmaan. • Hanke tuottaa potentiaalisesti merkittävän yhteistyöalustan sitoumukselle yksittäisten kansalaisten ja kuluttajien aktivoimiseksi mukaan.
<p>5. Eri toimijatahojen ja niiden yhteistyön tukeminen, jotta kestävän kehityksen näkökulma ja Agenda2030 toimeenpano toteutuu laajasti yhteiskunnassa</p>	
<p style="text-align: center;">Toimeenpanon keino</p>	<p style="text-align: center;">Toimeenpanon tilanne 10.10.2017</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kestävän kehityksen toimikunta ja kehityspoliittinen toimikunta ja niiden pääsihteeristöt tiivistävät yhteistyötään järjestämällä mm. yhteisiä seminaareja ja muita tapahtumia sekä julkilausumia. <ul style="list-style-type: none"> ○ Alkaen vuonna 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimikunnat järjestivät yhteiskokouksen 7.12.2016 ja seuraava yhteiskokous pidetään 24.11.2017. • Toimikuntien yhteisiä työpajoja tai seminaareja on pidetty kolme: 4.4.2016 Agenda2030:n universaalisuudesta, 7.10.2016 hallituksen toimeenpanosuunnitelmasta ja 6.4.2017 kansallisista indikaattoreista. • Keväällä 2016 VNK:n johdolla kokoontunut Kansallisen Agenda2030 toteutuksen toimintamallit -ryhmä oli KPT:n ja kestävän kehityksen toimikunnan yhteinen työryhmä. • Yritykset ja Agenda2030 -ryhmä koottiin molempien toimikuntien jäsenistä ja se kokoontui KPT:n puheenjohtajan Aila Paloniemen johdolla keväeseen 2017 asti. • Pääsihteerit ovat asiantuntijajäseninä toistensa toimikunnissa. Pääsihteeristöt ovat tavanneet epäsäännöllisen säännöllisesti vuosina 2016 ja 2017.
<p>6. Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen tavoitteiden ja periaatteiden vieminen yhteiskunnallisiin</p>	

käytäntöihin, politiikkajohdonmukaisuuden vahvistaminen ja kansallisen kestävän kehityksen politiikan valtavirtaistaminen valtionhallinnossa	
Toimeenpanon keino	Toimeenpanon tilanne 10.10.2017
<ul style="list-style-type: none"> Suomen kestävän kehityksen institutionaalinen rakenne uudistettiin vuoden 2016 alusta siirtämällä kestävän kehityksen toimikunnan koordinaatiovastuu valtioneuvoston kansliaan (VNK). Samalla VNK vastaa myös kansallisesta Agenda2030 toimeenpanon valmistelusta yhteistyössä kaikkien ministeriöiden kanssa. Tavoitteena on integroida kestävän kehityksen periaatteet ja teemat systemaattisesti valtioneuvoston kanslian ja eri hallinnonalojen ohjausprosesseihin. <ul style="list-style-type: none"> Alkaen vuonna 2016 	<ul style="list-style-type: none"> Kestävän kehityksen integrointi valtioneuvoston prosesseihin on käynnistetty hallituksen toimeenpanosuunnitelman linjausten mukaisesti. Kestävä kehitys on kirjattu VNP:llä osaksi omistajaohjausta. Kestävän kehityksen toteutumisesta raportoitiin eduskunnalle ensimmäisen kerran osana hallituksen vuosikertomusta keväällä 2017. VM pyysi elokuussa 2017 ministeriöitä (erityisesti VNK, TEM, YM, STM, OKM, LVM ja UM) toimittamaan raportit TAE pääluokkiensa lukuperusteluihin siitä, miten hallituksen kestävän kehityksen selonteko ja sen toimeenpano näkyy ao. hallinnonalalla vuonna 2018.
<ul style="list-style-type: none"> Toimikunnan jäsentahot edistävät kestävän kehityksen politiikkakoherenssia omassa toiminnassaan ja yhteistyössä muiden kanssa. <ul style="list-style-type: none"> 2016-2019 	<ul style="list-style-type: none"> Tiedossa ei ole, että olisi toistaiseksi ryhdytty konkreettisiin toimenpiteisiin. Poliittikkajohdonmukaisuudesta keskusteltiin seuranverkoston indikaattoriyössä keväällä 2017 ja yhdeksi indikaattorikoriksi muotoutui ”globaali vastuu ja politiikkajohdonmukaisuus”. Konkreettista johdonmukaisuusindikaattoria ei kuitenkaan kyetty identifioimaan tässä vaiheessa. Kestävän kehityksen toimikunnan ja kehityspoliittisen toimikunnan yhteiskokous 24.11.2017, aiheena tn. kansallisen ja globaalipolitiikan johdonmukaisuudesta kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanossa

4. Toimikunnan toiminta- ja työskentelytavat

Toimikunnan asettamispäätöksessä todetaan, että ”Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi koko yhteiskunnan osallistaminen toteuttamiseen on tärkeää”. Toimikunnan kokoonpanoa uudistettiin kaudelle 2016-2019 mm. lisäämällä kehityspolitiikan, kasvatuksen ja koulutuksen, elinkeinoelämän, sosiaalialan, maahanmuuttajien edustajia. Toimikunnassa on varajäsenet mukaan laskien 49 eri järjestön edustajaa. Varajäsenet toimivat varsinaisissa kokouksissa varsinaisten jäsenten varajäseninä, mutta kaikkiin muihin toimikunnan tapahtumiin kutsutaan lähtökohtaisesti mukaan myös varajäsenet. Toimikunnan työssä hyödynnetään sekä varsinaisten jäsenten että varajäsenten asiantuntemusta ja osaamista.

Toimikunnan työn valmistelu

Toimikunnan työn valmistelusta ja organisoinnista on päävastuussa pääsihteeristö, jonka muodostavat pääsihteerit Annika Lindblom (YM) sekä apulaispääsihteerit Marja Innanen (VNK).

Pääsihteeristö toimii tiiviissä yhteistyössä Kestävän kehityksen koordinaatioverkoston kanssa. Koordinaatioverkostossa ovat edustettuina kaikki ministeriöt oikeusministeriötä lukuun ottamatta.

Kaikki keskeiset toimikunnan aineistot viimeistellään koordinaatioverkostossa pääsihteeristön esityksestä.

Toimikunnan työtä haastaa ja sparraa Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli, joka koostuu kahdeksasta eri tieteenalan professorista. Paneelin jäsenet ovat omilla aloillaan myös vaikuttavia yhteiskunnallisia keskustelijoita ja vaikuttajia. Paneeli valmistelee toimikunnalle kannanottoja ja ehdotuksia, tuottaa keskustelujen pohjaksi ajankohtaisia näkökulmia ja osallistuu kestävästä kehityksestä koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun toimikunnan omissa kokouksissa ja tilaisuuksissa sekä julkaisemalla mm. artikkeleita ja blogeja ja antamalla haastatteluja. Paneelia on fasilitoinut Sitra.

Keväällä 2017 perustettiin toimikunnan yhteyteen Nuorten AGENA2030 ryhmä, johon valittiin Suomen nuorisoyhteistyö Allianssin fasilitoimana 20 nuorta eri puolilta Suomea. Ryhmän nuoret kirittävät hallituksen ja toimikunnan työtä Suomen kestävästä kehityksestä nuorisoyhteistyönä. Agentit osallistuvat yhteistyössä toimikunnan kanssa kestävästä kehityksestä suunnitteluun, toimeenpanoon, seurantaan ja ideointiin. Agenttien tehtävänä on myös viestiä kestävästä kehityksestä haasteista sekä innostaa oman alueensa nuoria mukaan konkreettiseen kestävästä kehityksestä työhön. Tavoitteena on osallistaa lapsia ja nuoria siellä missä he liikkuvat: kouluissa, harrastuksissa ja nuorille suunnatuissa tilaisuuksissa.

Toimikunnan työskentelytavat

Toimikunnan tavoitteena on eri toimijoiden kohtaamisen, vuoropuhelun ja verkottumisen kautta edistää kestävästä kehityksestä toteuttamista. Toimikunta jakaa myös parhaita kestävästä kehityksestä toteuttavia käytäntöjä ja viestii niistä kansallisesti sekä kansainvälisesti.

Toimikunnan toimintatapoja uudistetaan kaudella 2016-2019 niin, että toimikunnan jäsenten mahdollisuudet vuorovaikutukselle, keskustelulle ja yhteiskunnalliselle vaikuttamiselle lisääntyvät. Varsinaisten kokousten lisäksi järjestetään kokousten välillä aikaisempaa enemmän työpajoja, seminaareja ja muita tilaisuuksia ja kohtaamisia. **Toimikunnan jäsenten mahdollisuutta vaikuttaa kestävästä kehityksestä työn vauhdittamiseen alueellisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella selvitetään.** Lisäksi toimikunnan jäsenillä on mahdollisuus erilaisten työryhmien kautta osallistua toimikunnan työn kehittämiseen sekä sisältöasioiden työstämiseen.

Vaikka toimikunta ei ole päätöksentekoaikoina, kokouksista ja muista tilaisuuksista pyritään saamaan ulos yhteinen lopputulema tai päätös silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Työtä rytmittämään ja ajankäyttöä helpottamaan pääsihteeristö ylläpitää vuosittaista suunnitelmaa toimikunnan kokouksista, työpajoista, seminaareista ja muista tapahtumista (ks. liite 2).

Toimikunnan työskentely käsitteinä ja numeroina

- Varsinaiset kokoukset noin 2-3 x vuodessa, kesto 1,5 h kerrallaan
- Koordinaatioverkoston kokoukset noin 6 -8 x vuodessa – toimikunnan kokousten ja muun työn valmistelu
- Työpajat, 1-2 x vuodessa – koko toimikunnan yhteinen pitempi työskentely tietyn teeman parissa
- Seminaarit – 2-3 julkista tilaisuutta vuodessa, useimmiten järjestetään yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten Kehityspoliittisen toimikunnan kanssa
- Työryhmät – muodostetaan jäsenistä määrääjäksi työstämään tiettyä teemaa ja/tai valmistelemaan toimikunnan työtä siihen liittyen
- Aamukahvit erityisesti kansanedustajien kanssa liittyen ajankohtaisiin poliittisiin prosesseihin (esim. budjettiprosessi)

- Euroopan Kestävän kehityksen viikko, jonka Suomen järjestelyvastuu on pääsihteeristöllä. Toimikunnan jäsentahot osallistuvat viikkoon omilla toimillaan.
- Vuosijuhla kestävän kehityksen viikolla
- Vierailut Suomessa ja muihin maihin – tarkoituksena jakaa Suomen kestävän kehityksen käytäntöjä ja kokemuksia sekä oppia muilta ja käynnistää mahdollisia yhteistyöhankkeita.
- Yhteistyö Kehityspoliittinen toimikunnan ja muiden tahojen kanssa mm. Agenda2030 toimeenpanoon liittyen.
- Lausunnot – annetaan pyynnöstä tai toimikunnan omasta aloitteesta (kannanotot) ajankohtaisiin poliittisiin kysymyksiin.
- Raportit ja selvitykset – mm. kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen vuosiarvio, osallistuminen Suomen YK:lle toimitettavan Agenda2030 toimeenpanoa koskevan maaraportin laadintaan.
- Sidosryhmien sisäisen keskustelun aktivointi – jäsenet voivat hyödyntää sihteeristön resursseja ja osaamista sekä toimikunnan muita jäseniä esim. keskustelutilaisuuksien järjestämisessä omille sidosryhmilleen.
- Viestintä – mediayhteydet liittyen seminaareihin ja julkaisuihin sekä ajankohtaisiin poliittisiin prosesseihin; viestintä toimikunnan kestävän kehityksen aloitteista ja työstä sekä jäsenten omista aiheista lähinnä digitaalisissa välineissä.

5. Resursointi

Kestävän kehityksen toimikunnan työn valmistelusta ja organisoinnista vastaa toimikunnan pääsihteeristö. Työtä ohjaa pääsihteeristö (50%), koordinaatiosta ja käytännön valmistelutyöstä vastaavat apulaispääsihteeristö (100%) sekä avustaja (25%). Toimikunnan kansalliseen työhön on varattu vuodelle 2016 30 000 € määräraha. **Vuodelle 2017 toimintamäärärahoja on varattu 100.000 €.** **Vuodelle 2018 määrärahoja on haettu 100.000 € toimintaan ja lisäksi haettu määrärahaa sitoumus2050 alustan kehittämiseen.**

6. Toimikunnan työn onnistumisen arviointi

Toimikunnan työn onnistumista arvioidaan muun muassa seuraavin keinoin vuosittain

- Tehtävien toteutuminen ja toimeenpanokeinojen onnistuminen
- Aikataulussa pysyminen
- Toimenpidesitoumusten määrän lisääminen
- Viestinnän onnistuminen – ulkopuolinen kevyt arviointi
- Toimikunnan jäsenten oma arviointi työskentelyn onnistumisesta ja tavoitteiden saavuttamisesta